

Politica de mediu a destinației Eco Maramureș

zona Mara - Cosău - Creasta Cocoșului

2026 - 2029

Context

Teritoriul Mara-Cosău-Creasta Cocoșului a dobândit statutul de destinație de ecoturism în anul 2014. Pe parcurs, destinația a fost rebranduită „Eco Maramureș” și reatestată de Ministerul Antreprenoriatului și Turismului fiind promovată sub acest nume.

Destinația este formată din teritoriile administrative ale comunelor Budești, Călinești, Desești, Ocna Șugatag, Giulești și orașul Baia Sprie și o zonă reprezentativă pentru patrimoniul natural și cultural al Județului Maramureș.

Dezvoltarea și promovarea destinației este asigurată de un parteneriat format din 17 membri, autorități publice locale, agenți economici și organizații neguvernamentale care-și unesc eforturile pentru alinierea ofertei de servicii la standardele ecoturismului și îmbunătățirea experiențelor turistice pentru vizitatori.

Politica de mediu a destinației Eco Maramureș constituie documentul oficial de stabilire a unor obiective de eficientizare a resurselor naturale și culturale în scopul unei dezvoltări durabile a destinației și pentru conservarea și protecția acestor resurse în beneficiul generațiilor viitoare.

Aplicarea politicii de mediu la nivel microregional al destinației Eco Maramureș contribuie la protecția naturii și utilizarea rațională a resurselor naturale. De asemenea, eficientizarea consumului de energie, apă și realizarea de investiții în energii regenerabile, generează avantaje economice operatorilor din turism și pot crește competitivitatea destinației. Politica de mediu urmărește inclusiv monitorizarea reducerii deșeurilor solide, a substanțelor nocive în scopul de a conserva fauna și flora și de a păstra solul, aerul și apa curate asigurând condiții favorabile specifice ecoturismului.

Prima versiune a Politicii de mediu a fost realizată în 2015 și implementată în următorii ani. În 2025 ea a fost actualizată în mod participativ cu implicarea factorilor decizionali responsabili cu administrarea teritorială la nivel de UAT-uri și operatori economici, membri ai rețelei locale de ecoturism. Versiunea actualizată a politicii de mediu, ia în considerare progresul înregistrat până acum, stabilește obiectivele de dezvoltare, precum și un plan de acțiune pe următorii 4 ani cu măsuri diferențiate pentru autoritățile publice locale pe deoparte și pentru furnizorii de servicii turistice, membri ai rețelei locale de ecoturism pe de altă parte.

Pe parcursul elaborării prezentului document, au fost luate în calcul următoarele documente strategice:

- Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2019 - 2029;
- Criterii pentru certificarea/recertificarea destinațiilor ecoturistice conform ORDIN nr. 1.946 din 12 iulie 2024
- Strategia de dezvoltare a destinației Eco Maramureș pentru perioada 2023 – 2027
- Strategiile de dezvoltare ale UAT-urilor de pe teritoriul destinației Eco Maramureș;
- Programul național de achiziții ecologice (PNAE) 2025-2030
- Strategia Națională din Domeniul Achizițiilor Publice (SNDAP) 2023-2027

Politica de mediu a destinației s-a elaborat în vederea unei planificări integrate a acțiunilor ce trebuie întreprinse pentru îndeplinirea obiectivului major, respectiv **dezvoltarea durabilă a destinației de ecoturism și gestionarea responsabilă a resurselor naturale și culturale ce stau la baza acesteia.**

Destinație ecoturistică dezvoltată cu sprijinul financiar al Romanian-American Foundation și Fundația pentru Parteneriat, prin intermediul programului "Green Entrepreneurship – Dezvoltarea economică locală durabilă prin ecoturism.

Exprimarea problemei:

Destinația Eco Maramureș – este un teritoriu deosebit de valoros din Maramureș, ce include arii naturale protejate și zone sălbatice cu specii de faună dispărute în alte țări europene (ursul brun și râsul) dar și sate tradiționale, arhaice, peisaje culturale, arhitectura tradițională din lemn, localnici care respectă și duc mai departe tradițiile și obiceiuri populare specifice locului și nu în ultimul rând specificul culinar bazat pe ingrediente locale. Acest patrimoniu bogat al zonei, stă la baza dezvoltării locale a microregiunii. În contextul izolării geografice și a marginalizării economice, ecoturismul reprezintă în prezent, un mecanism viabil care asigură conservarea naturii și în același timp dezvoltarea durabilă a comunităților locale.

Amenințările actuale la care este supusă zona destinației de ecoturism se relaționează cu:

- competiția puternică cu destinații turistice externe la prețuri similare sau mai mici și condiții superioare pot duce scăderea fluxului de turiști
- posibilitatea pierderii autenticității și a caracterului tradițional prin modernizare și tehnologizare excesivă, care pot eroda experiența ecoturistică
- eroziunea tradițiilor și a valorilor culturale în fața globalizării și a influențelor culturale externe

Planificarea integrată a acțiunilor ce trebuie întreprinse în scopul dezvoltării durabile a destinației Eco Maramureș și gestionarea responsabilă a resurselor naturale și culturale ce stau la baza acesteia, reprezintă astfel o condiție necesară a viabilității acestei zone.

Scopul politicii de mediu – creșterea responsabilității față de valorile naturale și culturale locale și de a institui o înțelegere comună a importanței conservării și protejării resurselor destinației Eco Maramureș, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă și viabilă a zonei.

Obiectivele specifice ale politicii de mediu la nivelul destinației Eco Maramureș:

- Conservarea peisajului specific și a valorilor naturale și culturale ale destinației Eco Maramureș.
- Crearea condițiilor adecvate pentru ecoturism, ca instrument de dezvoltare economică durabilă a destinației Eco Maramureș.
- Implicarea activă a actorilor relevanți în adoptarea unui comportament responsabil față de natură și mediul înconjurător.
- Asigurarea conformității cu prevederile legale în domeniul protecției mediului.

Planul de acțiuni la nivelul destinației Eco Maramureș a fost elaborat diferențiat pentru cele 2 grupuri țintă:

A. Autoritățile publice locale din teritoriul destinației Eco Maramureș (Anexa 1.)

B. Furnizorii de servicii turistice, membri ai rețelei locale de ecoturism (Anexa 2.)

Buget – punerea în aplicare a acțiunilor din politica de mediu va necesita resurse umane, echipamente, servicii și materiale pentru care vor fi necesare resurse financiare. Resursele financiare vor fi asigurate din fondurile alocate fiecărei entități vizate.

Perioada de implementare a setului de acțiuni propuse este 2026-2029.

Pentru **informarea publică** cu privire la politica de mediu de la nivelul destinației de ecoturism vor fi utilizate următoarele canale:

- Website-ul destinației Eco Maramureș www.ecomaramures.com

Destinație ecoturistică dezvoltată cu sprijinul financiar al Romanian-American Foundation și Fundația pentru Parteneriat, prin intermediul programului "Green Entrepreneurship – Dezvoltarea economică locală durabilă prin ecoturism.

- Sediul autorităților publice locale de pe teritoriul destinației;
- Postarea documentului în centrele de informare din cadrul destinației și în structurile de cazare membre ale rețelei locale de ecoturism.

Anexa 1. Planul de acțiuni al politicii de mediu ce cad în sarcina autorităților publice locale din teritoriul destinației Eco Maramureș

În conformitate cu angajamentele asumate privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă la nivel local, autoritatea publică locală se angajează să:

- Acționeze pentru conservarea peisajului specific și a valorilor naturale și culturale ale destinației Eco Maramureș;
- Faciliteze crearea condițiilor adecvate pentru ecoturism, ca instrument de dezvoltare economică durabilă a teritoriului administrat;
- Adopte un comportament responsabil față de natură și mediul înconjurător și să întreprindă acțiuni de conștientizare și educare a comunităților locale în acest sens
- Să respecte cerințele legale cu privire la protecția mediului;

Pentru aceste obiective se vor implementa următoarele acțiuni:

Obiectiv	Conservarea peisajului specific și a valorilor naturale și culturale ale destinației Eco Maramureș
Acțiuni	- Măsuri pt conservarea elementelor unice și caracteristice de peisaj identificate pe teritoriul UAT – informarea și încurajarea proprietarilor/administratorilor de terenuri să prevină/oprească activități care pot avea ca efect modificarea peisajului; - Amenajarea spațiilor publice exclusiv cu specii locale, refacerea zonelor verzi degradate cu vegetație spontană autohtonă, evitarea introducerii de specii exotice sau invazive; - Implementarea unor măsuri de stimulare a păstrării aspectului tradițional al clădirilor; aplicarea unui design unitar, utilizând materiale locale, naturale pe cât posibil pentru construirea / reabilitarea clădirilor de la nivelul Primăriilor și a centrelor de comună; - Contribuția la întreținerea infrastructurii de vizitare din ariile protejate din destinație – refacerea marcajelor, recondiționarea panourilor de informare; - Organizarea igienizării cursurilor de râu de pe teritoriul administrat de cel puțin două ori pe an; - Planul de acțiune pentru protejarea comunităților locale în cazul apariției unor riscuri naturale și/sau antropice (eroziuni și risc de alunecări de teren)

Responsabili	APL
Resurse	Buget local

Obiectiv	Crearea condițiilor adecvate pentru ecoturism, ca instrument de dezvoltare economică durabilă a destinației Eco Maramureș
Acțiuni	- Reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă, a zgomotului, a emisiilor luminoase și de contaminare a solului: a) Facilitarea transportului alternativ pe teritoriul UAT - amenajarea unor puncte de alimentare pentru autovehicule electrice (reducerea gazelor cu efect de seră) b) Utilizarea pe cât posibil a energiilor regenerabile – panouri solare c) Reducerea arderii deșeurilor pe teritoriul UAT – conștientizarea populației locale d) Reglementarea respectării orelor de liniște în zonele turistice – interdicții pentru activități zgomotoase noaptea. e) Reducere a iluminării artificiale excesive – iluminat stradal smart, oprirea iluminatului neesențial pe timp de noapte (la vitrine, panouri publicitare, clădiri de birouri). f) Depozitarea corectă a deșeurilor periculoase - Contribuția la întreținerea infrastructurii de vizitare din teritoriul UAT, care accesează ariile protejate – refacerea marcajelor, recondiționarea panourilor de informare; - Amplasarea de panouri interpretative și indicatoare către obiectivele turistice (monumente istorice, puncte de belvedere, spații de recreere); - Includerea de informații cu privire la destinație în materialele de promovare proprii, contribuție pentru retipărirea unor materiale de promovare a destinației;
Responsabili	APL
Resurse	Buget local

Obiectiv	Adoptarea unui comportament responsabil față de natură și mediul înconjurător
Acțiuni	- Reducerea și eficientizarea consumului de electricitate în sistem public prin înlocuirea becurilor mari consumatoare de energie cu cele pe sistem LED (iluminat public stradal și în incinta primăriei); - Reducerea și eficientizarea consumului de apă:

Destinație ecoturistică dezvoltată cu sprijinul financiar al Romanian-American Foundation și Fundația pentru Parteneriat, prin intermediul programului "Green Entrepreneurship – Dezvoltarea economică locală durabilă prin ecoturism.

	a) robineti cu pastile aeratoare montate în clădirile din structurile proprii; b) alertarea și conștientizarea cetățenilor pt. adoptarea unor măsuri punctuale de utilizare responsabilă a resurselor de apă în perioade de secetă; - Măsuri de reducerea deșeurilor: a) ca model de bună practică, APL adoptă o politică de achiziții ecologice care acordă prioritate produselor re folosibile, returnabile și reciclabile; b) conștientizarea populației cu privire la necesitatea păstrării curățeniei în teritoriul administrat (intra și extravilan); c) asigurarea unui sistem de colectare selectivă în cadrul spațiilor publice (primărie, școli); d) organizarea unei colectări eficiente și responsabile a deșeurilor la nivel comunal, inclusiv golirea sistematică coșurilor de gunoi din centrele civice; e) monitorizarea volumului de deșeuri produs la nivel de UAT; - Reducerea utilizării substanțelor chimice în întreținerea spațiilor verzi pe domeniul public, promovarea acestor practici în rândul agricultorilor (reducerea utilizării pesticidelor și fertilizanților chimici). Utilizarea pe cât posibil a produselor de curățare ecologice în structurile proprii. - Sensibilizarea și instruirea angajaților din primărie cu privire la măsuri de eficientizare a consumului de resurse și pentru prevenirea poluării prin organizarea unei instruirii anuale;
Responsabili	APL
Resurse	Buget local -

Obiectiv	Respectarea cerințelor legale cu privire la protecția mediului;
Acțiuni	- Urmărirea respectării legislației de mediu (în cazul investițiilor în zonă) astfel încât să fie respectate resursele naturale; - Verificarea respectării legislației în ceea ce privește depozitarea deșeurilor.
Responsabili	APL
Resurse	Buget local -